

מבט לכתשה

לשכת הרבנות המועצה דתית כרמיאל שדרות נשיאי ישראל 100/12 כרמיאל
טל. 04-9985630 פקס. 04-9989819 e-mail: mdk50019@gmail.com

עלון מס' 40

תשפ"ד

הרה"ג רבי אברהם צבי מרגלית שליט"א

דבר רב העיר

מצפים לישועה

כולנו מצפים לימים שקטים ושלווים יותר אך, לדאבונו המוות עלה בחלוננו.
עם ישראל נלחם על קיומו הפיזי והרוחני של ארצו ועמו.
ימים אלו הינם ימים המסוגלים לשינויים ולמהפכים, כפי שהתרחש בימי מרדכי ואסתר, שם על אדמת פרס.
אין לנו להישען אלא על אבינו שבשמים, להרבות בתפילה ובקיום תורה ומצוות. - זו הערובה לביטחוננו של עם ישראל.
דווקא בימים אלו, כאשר נערי ישראל מחרפים נפשם למען עם ישראל, חובה על כולנו להרבות בלימוד תורה וקיום מצוותיה. הם, שם בחאן-יונס ובמחנות הפליטים בעזה משוועים לעזרה שמימית, וזו כולנו ללא יוצא מן הכלל, יכולים להעניק להם.
בעבר אמר אותו רשע - המן - לתלמידי מרדכי היהודי שלמדו תורה מרבם כיצד מבצעים את מעשה הקמיצה במנחות. [בתרגום לעברית]: "בא מלוא הקומץ קמח שלכם ודחה עשרה אלפים ככר כסף שלי".
את ציר הרשע של איראן עתירת הממון ובני בריתה ניתן למגר על ידי לימוד התורה. הוא זה שיש בכוחו לפעול כנגד כל אויבנו המבקשים רעתנו.

בברכת ונתתי שלום בארץ
אברהם צבי מרגלית
רב העיר כרמיאל

למורינו ורבינו עטרת ראשינו
המרא דאתרא

הגאון **הרב אברהם צבי מרגלית** שליט"א
אשר פועל למען מערכת הכשרות והתייעלותה
במשנה מרץ, בד בבד עם הדאגה לשאר ענייני הרבנות
וחינוך ילדי ישראל.

המורה לנו נתיבות הלכות כשרות ואורחות
פיקוח ושמירה למען נעשה מלאכתנו נאמנה.
ברכות לרגל הוצאת הספר החשוב

"שיעורים בנפש"

שיעורים בספר נפש החיים שער א'
הקב"ה ימלא כל משאלות ליבו לטובה,
וייתן לו אריכות ימים ושנות חיים
להמשיך ולנהל את הרבנות ביד רמה ובתבונה
להרבות ולקדש שם שמים ברכים!

המאחלים:

צוות מחלקת הכשרות משגיחי הכשרות

הרה"ג רבי אברהם צבי מרגלית רב העיר כרמיאל

משולחנו של המרא דאתרא

תפוגג - כמשל

הגדרות של חז"ל

חז"ל הציבו לנו גדרות של ברזל סביב סכנות שאורכות ליהודי באשר הוא שם, על מנת למנוע מאיתו נפילות ומעידות.

תערובות

ישנן שתי סכנות תמידיות שאדם יכול להיכשל בהן ושתיהן תחת אותה כותרת:

- תערובות של אוכל כשר ואינו כשר [עיין שו"ע יור"ד חלק א'].
- תערובות של נישואין - תערובת בין יהודים לשאינם יהודים.

גזרת - ה"שלקות"

חז"ל אסרו לאכול תבשיל שבושל על ידי גוי [עיין משנה מסכת עבודה זרה ל"ה ע"ב]. בגמרא ראינו שר' יוחנן אף מצא סמך לאיסור זה מן התורה, כאשר בני ישראל בקשו מסיחון רשות לעבור דרך ארצו הם מבטיחים לו: "אכל בכסף תשכרני ואכלתי ומים בכסף תתן לי ושתיתי" [דברים ג, כ"ח].

דורשים חז"ל: "מה מים שלא נשתנו על ידי האור אף אוכל שלא נשתנה..." - הווי אומר: אוכל שלא בושל.

בטעם הדבר

רש"י במסכת "עבודה זרה" מבאר שני טעמים לגזרה זו [בדף ל"ה ע"ב].

הוא כותב: "משום גזרת חתנות". המטרה למנוע קירבה וידידות עם הגוי, דבר העלול להביא לנישואי תערובת, ואילו רש"י [בדף ל"ח ע"ב] כותב שהטעם: "שלא יהיה ישראל רגיל אצלו במאכל ובמשתה ויאכלנו דבר טמא".

מה נאסר

במסגרת התקנה נאסר רק מאכל שלא ניתן לאוכלו חי, והמאכל הינו מאכל חשוב שעולה על שולחן מלכים [ע"ז ל"ח ע"א]. דהיינו ישנם שני תנאי סף ליישום האיסור.

המחלוקת

בד בבד עם החלת הגזרה חכמים קבעו שאם היהודי שותף לבישול של הגוי הרי שהתבשיל לא נאסר.

ונחלקו רבותינו איזו פעולה יעשה היהודי שתחשב כמעורבות שתמנע את החלת האיסור.

דעת המחבר

הדלקת האש על ידי יהודי אינה מסלקת את האיסור, אלא אם כן היהודי הניח את התבשיל על גוף החימום. וזה לשונו [שו"ע יור"ד סימן קי"ג סעיף ז']: "אין שגירת [הסקת ועריכת] התנור ולא הדלקת האש מעלה ומוריד, אלא ההנחה דוקא".

דעת הרמ"א

הרמ"א מביא שיש חולקים וסוברים שדי בהדלקת האש או בחיתוי הגחלים, ומציין הרמ"א שכך נוהגים.

סוגיות הלכתיות ורעיונות בנושא כשרות

דברים שנשא הראשון לציון הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א בכנס משגיחי הכשרות של הרבנות כרמיאל

משכונת בית ישראל לעיר העתיקה עוד לפני מלחמת השחרור ללמוד ביישיבה. בדרך הוא הלך ולמד את הספר, ובגיל שמונה עשרה הוא סיים את הספר מכריכה לכריכה. לעולם לא נאכל אוכל שיש לגביו ספיקות אם הוא כשר או לאו. תמיד נבקש את האוכל הכשר ביותר, לכן אדם שאכל מאכל שיש לגביו ספיקות אם הוא כשר - צריך להביא אשם תלוי, כך סברו: הרשב"א, רש"י, תוס', הר"ן, ריטב"א, רדב"ז כמעט רוב הראשונים. מאידך גיסא: הר"ף, הרא"ש והרמב"ם הם סוברים ספק דאורייתא לחומרא זה רק מדרבנן.

אשם תלוי יהיה רק במקום שנקבע איסור, דהיינו, שיש לנו חתיכה אחת של איסור ואחת של היתר ואינו יודע מה אכל, כך מבאר הר"ן. האחרונים נחלקו כיצד פוסקים. למשל "ספק אבר מן החי" האם מותר לתת לבן נח? אם ספיקא דאורייתא לחומרא מדאורייתא הרי שיאסר, ואם זה מדרבנן אין גזרת חכמים על גוי, וכן ספק ברכ ברכת המזון שחייב לברך, האם יוכל להוציא את מי שחייב וודאי. בספרי "עין יצחק" כתבתי מאה נפקא מינות. אומר ה"חקרי לב" כל הספק לגבי מה מעמדו של הספק הוא לגבי ספיקות במציאות, כאן ישנה מחלוקתם אם זה מדאורייתא או מדרבנן, אבל בספק בדין לכל הדעות זה מדרבנן [ר"ן קידושין ה' ע"ב]. לפי ה"חקרי לב" יש לתרץ כך את הסתירה בין עירובין ו. לע"ז. בעירובין מדובר על ספק בדין, ואילו בע"ז זהו ספק במציאות. החזו"א במסכת יבמות סימן קל"ד מביא את שאלת הריטב"א הסתירה בין הגמרא בע"ז ז' לעירובין ו. וסולל דרך משלו לתרץ את קושיית הריטב"א.

הגמרא בשבת ק"ל ע"א מביאה את שיטת רבי אליעזר שעושים מכשירי מילה בשבת, ובמקומו של ר' אליעזר היו כורתים עצים ומבעירים אש על מנת להכין סכין למילה. שנה לאחר מכן ילדו כל הנשים בשבת. משמים הראו שכך היה צריך לנהוג היות ור' אליעזר הוא המרא דאתרא הרי שיש לנהוג במקומו כמותו. הגמרא בחולין קט"ז מובא שר' יוסי הגלילי מתיר לאכול עוף בחלב. חכמים חלקו עליו ולדעת הש"ך זה איסור מדאורייתא והלכה כחכמים, אבל במקומו של ר' יוסי הגלילי היו אוכלים עוף בחלב מכיוון שהוא היה המרא דאתרא. הב"י היה המרא דאתרא של ארץ ישראל, ולכן נהגו כמוהו, אולם בני אשכנז נהגו כדעת הרמ"א שהיה המרא דאתרא בחו"ל. על פי זה, מיישב החזו"ן איש את הסתירה בין הגמרות. הגמרא

ברשות כבוד המרא דאתרא מקים עולה של תורה, כפשוטו... אם יש כיום ישיבות, תורה ואברכים זה הרבה בזכותו של הרב, אני אומר זאת בלשון מליצה אלא זו האמת. אנחנו היינו שכנים לפני קרוב לשבעים שנה. אנחנו גרנו למעלה [שכונת בית ישראל] וסבא של הרב [הרב מנחם זאב חסידה המהדיר מכתב יד את "שבולי הלקט" יור"ד ו"כתוב שם של הראב"ד], היה גר מתחת. גדולי ירושלים הכירו את מרן [הראשון לציון הרב עובדיה יוסף] והעריכו אותו ואהבו אותם. הם העריכו את מרן לא בגלל בקיאותו אלא בגלל עמקותו.

הגמרא בע"ז דף ז' ע"א אומרת: ת"ר חכם אחד אומר מותר וחכם אחד אומר אסור - הצבור נבוך מה עליו לעשות? עונה הגמרא אם האחד גדול מחברו בחכמה ובמנין נפסוק כמוהו.

לקבוע מי יותר גדול מתברר אין זה לשון הרע אלא צורך אמיתי לדעת למי נשמע. כותב ה"חזו"ן איש" באגרותיו "לדעת מי הם גדולי ישראל האמיתיים אלו גופי תורה". נכבד את כולם אבל צריך לדעת שזה גדול מחברו. ומה נעשה כאשר לא יכולנו להכריע, אמר ר' יהושע בן קרחה: בדאורייתא נחמיר ובדרבנן נלך אחר המקל.

הרשב"א הריטב"א והר"ן [יבמות י"ד ע"ב] מקשים. הגמרא בעירובין ו' ע"ב שם כתוב: "תניא הרוצה לעשות כב"ש עושה כב"ה עושה... ומקשה הגמרא הרי יצאה בת קול ואמרה: "הלכה כב"ה"? ומתרצת הגמרא כאן קודם בת קול וכאן לאחר בת קול. ושואלים רבותינו מדוע לא נאמר גם כאן שבדאורייתא נחמיר ובדרבנן נקל. הראשונים עונים תירוץ שונים על שאלה זו. הגאון בעל ה"חקרי לב" הראשון לציון רבי יוסף חזן, סבו של רבי חיים פלאגי, יש לו מהלך לתרץ שאלה זו. אבא ז"ל אמר לי, שהגדירו את ה"חקרי לב" כ"שאגת אריה" של הספרדים.

זכורני, שבימי חול המועד של פסח וסוכות, מרן אבא היה עוזב את הבית, ומסתגר בקומה השנייה של בית הכנסת בבוכרים. הוא אמר לי, ששמחת החג שלו הייתה ללמוד "חקרי לב".

ספק בכשרות המאכל

בחלק א' ביור"ד סימן א' הוא דן האם ספיקא דאורייתא לחומרא האם זה מן התורה או דין דרבנן. הספר "שב שמעתתא" המכונה בעולם הישיבות "שמעס"א" עוסק בשאלה זו בהרחבה. מרן סיפר לי, שהוא היה הולך ברגל

יתרה על כך, הוא מביא דעה המקלה יותר בסוגיא זו, הסבורה לומר, שגם אם היהודי לא חיתה בגחלים ולא השליך קיסם אלא שהגוי הדליק את האש מאש של ישראל די בכך [אך על כך לא כתב הרמ"א וכך נוהגים אך ידוע לי שישנם גופי כשרות שמתמשים בהיתר זה].

דעת הגר"א

מן הדין לציין שהגר"א מחמיר בדין בישולי נוכרים כדעת המחבר שלא ניתן להסתפק בהדלקה.

שיטת הט"ז

חשוב לציין שהט"ז בסעיף קטן ו' כותב שהקולא של הרמ"א להתיר בהדלקת האש בלבד זה כאשר גוי מבשל בבית ישראל, אבל כאשר הוא מבשל בבית עכו"ם אין די בכך.

שיטת הראב"ד

תוס' [בע"ז ל"ח ע"א ד"ה "אלא"] מביא את שיטת רבי אברהם ב"ר דוד הסובר, שגזרת חכמים הייתה רק כאשר הגוי מבשל בביתו שלו, אך כאשר הוא מבשל בביתו של היהודי אין בכך איסור, אולם ר"ת לא הודה לו.

שיטת הרמב"ן

הרא"ה [רבי אהרן הלוי] כותב בספרו [בדק הבית] [נ"ח ע"ב]: "שמעתו בשם הר"י בר מנוח שאין דין בישול עובדי כוכבים בעבדו ובשפחתו הקנויים לו, כיון שעושה דרך כפיה לא שייך קרבת דעת. ומורי הרמב"ן רואה דבריו ואע"פ שאין ראוי לעשות כן בדיעבד מותר".

אולם הרשב"א [במשמרת הבית] חולק ואוסר גם על בישול של עבדים ושפחות.

הביקור בפיצריה

אני נוהג בימי שלישי לצאת לביקור בשטח. בכמה בתי עסקים.

באחד הביקורים בבית עסק לממכר פיצה התעוררו כמה שאלות:

א. התנור שבו נאפתה הפיצה מופעל על ידי שעון שבת שכוון ע"י יהודי. השעון נמצא בתוך קופסה סגורה ורק למשגיח יש מפתח. המקום מתופעל ע"י זכין שאינו יהודי.

מכיוון שמדובר באפיה הרי שגם לדעת המחבר די בהדלקה, והשאלה האם זו נחשבת הדלקה על ידי יהודי.

ב. התברר שבמקום מגישים גם צי"פס, וכאן התעוררה השאלה האם אין כאן בעיה של בישולי עכו"ם, וגם אם יהודי ידליק את האש, לדעת המחבר האם עדיין יש כאן בישולי נוכרים?

שעון שבת

יש מקומות שאכן סומכים על הפעלת שעון השבת להחשיב זאת כפעולה של יהודי בהדלקת האש או בליבויה.

אך מנגד, יש רבים הסבורים שלא ניתן לסמוך על כך.

בספר "תשובות והנהגות" [חלק ג' סימן ר"נ] כותב הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א שאין לסמוך על כך אלא לגבי הפעם הראשונה, אולם לאחר שכבה התנור, הרי זה דומה לאדם ש"כלו חציו" [הווי אומר, שפעולת ההדלקה השנייה אינה משתייכת למדליק הראשון] ואין לייחס את ההדלקות הבאות למעשה היהודי.

צד להקל

יש שרוצים להקל בהסתמך על המהריט"ץ [רבי יום טוב ציהלון - מחכמי צפת. תלמידם של רבי יוסף קראו ורבי משה מטראני (המבי"ט)]. תשובותיו כונסו על ידי נכדו. בין היתר יש לו חיבור על "מגילת אסתר" המכונה "לקח טוב". שבבית חרושת אין איסור של בישולי עכו"ם, אולם כבר ה"חזון איש" רחה היתר זה.

הלכה למעשה

נתנו הוראה שהמשגיח שנכנס כל יום למקום יפעיל מחדש את התנור, לחוש לדעת המחמירים.

הצי"פס

בירור בשטח העלה, שהם משתמשים ברצועות של תפוחי אדמה מוכנים לטיגון. במקרה דנן המדובר בתוצרת מחברת - "תפוגן".

מוצרים אלו בדרך כלל עברו כבר בישול ראשוני חלקי כבר במפעל, ואם כן בשטח מבצעים רק השלמת בישול.

"מאכל בן דרוסאי"

המחבר [יור"ד קי"ג סעיף ח'] כותב שאם יהודי הניח אוכל לבישול על האש, והורידו את הסיר, ולאחר מכן בא גוי והחזיר את הסיר לאש, אם ב"סיבוב" הראשון האוכל כבר התבשל כמאכל בן דרוסאי הרי שאין כאן איסור בישולי נוכרים.

מהו השיעור

לגבי שבת מצאנו מחלוקת מהו שיעור "מאכל בן דרוסאי".

לרמב"ם [פרק ט' מהלכות שבת] זהו חצי בישול, אולם לדעת הרשב"א ב"תורת הבית" ורש"י [שבת כ' ע"א] זהו שלישי בישול. כאן לגבי איסור בישול נוכרים שזה מדרבנן, פסק המחבר להקל שדי בשלישי בישול.

הלכה למעשה

בברור שערנו [תודה למנהל מחלקת הכשרות הרב יעקב נורמן שליט"א שברר ענין זה] נמסר לנו שבמפעל "תפוגן" התפוחי אדמה עוברים טיגון שהוא בין שלישי או חצי בישולו.

ואם כן אפילו אם גוי יבשל את התפוגן הזה אין כאן יותר בישול נוכרים.

"פרי הגליל"

בברור שערנתי עם הרה"ג הרב בנימין מכלוף שליט"א, נאמר לי שכל המוקפאים של המפעל עברו לפחות מחצית הבישול. לגבי מוצרי "סנפורט" לא הצלחתי לקבל תשובה ברורה לאיזה שיעור מגיע ה"בישול" במפעל. לגבי מוצרי "רביולי" של שטראוס בכרמיאל הללו עוברים בישול גמור.

מה 'מעמדו' של תפוח אדמה

ציינו לעיל שגזרת חכמים על בישול גויים נאמרה רק לגבי דבר העולה על שולחן מלכים. דעת החכמת אדם [כלל ס"ג] שתפוח אדמה נחשב כעולה על שולחן מלכים. אולם בעל "ערוך השולחן" [קי"ג סעיף י"ח] סובר שאין התפוח אדמה נחשב כעולה על שולחן מלכים, אך דעת רבותינו האחרונים שתפוח אדמה עולה על שולחן מלכים.

שאלה הפוכה

עד עתה דברנו על מאכל שנתבשל כשלישי בישולו ע"י יהודי וגוי סיים את הבישול. אולם, שאלה המעסיקה את רבותינו מה קורה במקרה הפוך, שגוי בישל שלישי בישולו ויהודי לאחר מכן סיים את הבישול, האם הדבר נאסר. דבר המצוי בקופסאות שימורים שנתבשלו על ידי גוי.

מחלוקת המחבר והרמ"א

על פניו, זוהי מחלוקת המחבר והרמ"א בסעיף ט'. לדעת המחבר יש לאסור, להוציא ערבי שבתות ויו"ט או שיש הפסד מרובה. ואילו הרמ"א מביא גלריה של ראשונים הסבורים להתיר.

תשובתו

הרא"ש במסכת ע"ז כותב שיש שרצו לאסור מאכל שנתבשל בשיעור של שלישי על ידי גוי ולא יועיל השלמה על ידי יהודי [כך ראינו פסק המחבר בסעיף ט'] אולם דעתו של הרא"ש ששלישי בישול נחשב רק לקולא הווי אומר להתיר לגוי לבשל לאחר שלישי בישול אבל לא לחומרא, דהינו גם אם הגוי בישל שלישי בישול יש בכוחו של היהודי להשלים את הבישול ולהכשיר את המאכל.

הרא"ה [בדק הבית בית ג' - ז'] הולך צעד אחד קדימה ולדעתו, גם אם הגוי בישל את הכל אבל בבישול היהודי יש השבחה למאכל אז. מותר לאכול אותו

מסקנה

אם בישול שימורי תפוחי אדמה בבית נעשה רק על מנת לחמם הרי שהדבר נאסר, אבל אם בעקבות מכת הקור שקיבלו השימורים לקראת שיווקם אין התפוחי אדמה ראויים למאכל - יש להתירם, כך פסק הגאון רבי שמואל וואזנר זצ"ל.

לשמיעת שיעור מקיף בנושא זה ניתן להתקשר ל"קול הלשון", מספר ישיר 03-6171199 - 4 - 5 שיעור מס' 61.

הרב יעקב נורמן שליט"א מנהל מחלקת כשרות

הרב יעקב נורמן שליט"א

מושגים וידיעות

מראית עין - כשרות

מראית עין הוא דין הלכתי המסתעף מהכלל "והייתם נקיים מה' ומישראל", האוסר לעשות פעולות מסוימות שבהן כשלעצמן אין כל חטא, אך הן עלולות להיראות כאילו יש בהן חטא, או ליצור את הרושם שפעולות אחרות, שיש בהן איסור, הן מותרות. בכלל זה, החיוב שלא להיחשד בעיני אנשים באכילת מאכלים לא כשרים. נמצאנו למדים כי גזרו חז"ל איסורים שונים משום מראית עין, כעת נבוא לדון במקרים הרלוונטיים לתקופתינו א. שתיית קפה עם חלב סויה בארוחה בשרית ב. אכילת המבורגר בשרי עם גבינה טבעונית ג. כניסה למסעדה לא כשרה כגון לצורך שימוש בשירותים, לאכול מזון כשר, או לצורך פגישה עסקית ד. כניסה לחנות שמוכרת מוצרים ארוזים כשרים ושאינם כשרים.

הגמ' במסכת כריתות, דף כ"א מביאה שנאסרה שתיית דם דגים משום מראית עין, אך הותרה אם יש בדם קשקשים, המלמדים שמקורו בדג וכך הרואה מבין שמדובר בדם דגים המותר בשתייה. לכך פסק השולחן ערוך (יו"ד סימן ס"ו סעיף ט') דם דגים, אף על פי שהוא מותר, אם קבצו בכלי אסור משום מראית עין. לפיכך, אם ניכר שהוא מדגים, כגון שיש בו קשקשים, מותר

מביא הרמ"א (יו"ד סימן פ"ז סעיף ג') שבעת בישול בשר בהמה בחלב שקדים, "יש להניח אצל החלב שקדים, משום מראית העין" שלא יחשבו שהוא מבשל בשר בחלב.

היות וגזירת חכמים בענין החשד הייתה לגבי דם דגים חייבים לשים קשקש בכל מקרה, אך במקרים בני זמנינו כאשר המוצר מצוי ומוכר לכולם אין בזה חשש של מראית עין כגון חלב סויה עם קפה אין חשש, לגבי השאלה בענין ההמבורגר המודעות איננה כל כך גבוה, ולכן על מנת שיהיה ניכר כפי כללי דין מראית עין נכון לשים את אריות הגבינה הטבעונית ליד האוכל, או לחילופין לציין בתפריט מסעדה בשרית שהגבינה טבעונית, מה שמצוי היום בשוק מוצרי פרווה טבעול וזוגלובק, זה מוכר מאד ונפוץ וגם קצת שונה במראה ואין חשש כלל.

לגבי השאלה בכניסה למסעדה לא כשרה וודאי שראוי להימנע, ובענין חנות עם מוצרים כשרים ושאינם, בשעת דחק גדול מאוד ניתן להקל, והחכם עיניו בראשו

הודעות

ניתן להשיג כעת ברשת ספרי יפה נוף מהדורה חדשה של הספר "נתיב הכשרות" לקבלת הגיליון במייל מידי חודש, נא הרשמו בכתובת MDK50019@GMAIL.COM

עסקים חדשים שהתווספו למערך הכשרות

קונדטוריה גלייז - חלבי
שד' נשיאי ישראל 100 כרמיאל
חדר אוכל מרכז קליטה
שד' נשיאי ישראל 3 כרמיאל
(בישול ישראל לשיטת רמ"א)

לרשימת העסקים הכשרים בעיר סירקו את הברקוד

בעירובין שאומרת הרוצה לעשות כבית שמאי הכוונה שיצטרף לקהילה של שמאי, ואזי הוא המרא דאתרא או מטעם רב ותלמיד. לעומת זאת הגמרא בע"ז מדברת כאשר אין מרא דאתרא, ואז הכלל שספק דאורייתא לחומרא וספק דרבנן לקולא.

החזו"א מתבטא שכל מי שחולק על הב"י, הווי אומר שיש לו כוח לחלוק על הב"י ועל המלאך המגיד כי שנייהם יצירה אחת.

עם ישראל הוא עם אחד, אבל כל אחד ינהג לפי המרא דאתרא שלו. יש הרבה הבדלים בין פיסקי ההלכה של מרן הב"י לבין פסיקת הרמ"א וכל אחד צריך לנהוג כעדתו.

אחת הסוגיות שנחלקו המחבר והרמ"א זוהי סוגיית ה'בשר החלק', כאשר הרמ"א

התיר בשר שהתעוררה שאלה לגבי כשרות הריאה ואילו מרן המחבר אסר.

בעבר היו ישיבות שהיו אוכלים בהם בשר כשר ולא הקפידו על בשר חלק, אולם היום בכל הישיבות מקפידים על כך.

כמו כן, דעת הרמ"א להקל בבישולי נוכרים ולהתיר במקום שיהודי הדליק את האש, אבל לדעת המחבר אין די בכך?

דוגמא נוספת היא הדלקת נרות בליל שבת קודש. לדעת מרן קודם מברכים ואחר כך מדליקים ומנגד מנהג האשכנזים להדליק ולאחר מכן לברך.

דוגמא נוספת, לדעת המחבר נשים לא מברכות "על נטילת לולב" ואילו לבני ספרד יש איסור בדבר.

בהיותי בן שמונה תשע הייתי הולך עם אבא בשבת בבוקר אחרי החמין לביתו של הרב צבי פסח פרנק זצ"ל, והוא היה מחזק את מרן בדבר. אבא אמר לי שהוא זכה להכיר שני גדולי הדור את החזון איש ואת הרב צבי פסח פרנק זצ"ל.

החזון איש היה אומר ש"גדול שימושה מלימודה" שהאדם יפסוק על פי הספרים שבידינו, ויש אומרים יותר מזה שמי שלא מעיין נקרא מורה הוראה בפני רבו.

בשעתו יצא ספר נפלא על הלכות שבת "שמירת שבת כהלכתה" אולם בספר זה לא בא לידי ביטוי דעת הפוסקים כמרן המחבר.

אני מחזק את ידיו של הרב מרגלית שב"ה עומד על משמר הכשרות. תדעו שכשרות זה דבר חשוב.

שאלו פעם את מרן, אבא זצ"ל מה להמליץ לחוזרים בתשובה להתחיל בתחילת דרכם, אמר להם הרב דבר ראשון שישמרו כשרות וזה ישפיע על שכלם ויחזרו בתשובה.

אדם שאוכל אוכל לא כשר זה מטמטם את ליבו בחכמה האלוקית. הרב שליט"א הוא ממונה על הכשרות עכשיו בעיר הזאת, אשרי ואשרי חלקו. הוא עושה עבודת קודש.

הוא בקי בהלכה ויודע מה לספרדים ומה לאשכנזים, הוא יודע טוב. אני מחזק את ידיו וכל קהל ישראל עליך יסמכו.

זוהי אחריות כבדה על הכתפיים של כבודו, אשריך ואשרי חלקך! זכותו של מרן הב"י וזכותו של הרמ"א תעמוד לכבודו לאורך ימים ושנים, ובבריאות איתנה וירבה גבולו בתלמידים מאות ואלפים.

עקב טעות הושמט סיום המאמר של הרב"ג הרב שמעון עימנואל שליט"א מגיליון 39 להלן המשך המאמר.

ואם מחמם המים כדי לשתותם עם חלב, זה תלוי במחלוקת החכמ"א והגאון, ואפשר להקל כדעת הגאון. וכמבואר לעיל, אם אין לו כלי אחר, אף החכמ"א מתיר, ובדרך כלל אין לאדם מיהם נוסף.

וכן קומקום חשמלי, ששפכו ממנו מים רותחים לתוך מרק בשרי, ובטעות כל הקומקום נפל לתוך המרק הרוחת. אחרי שינקו את הקומקום היטב, וימתינו מעל"ע אחרי שהקומקום בלע בשר, מותר לכתחילה להרתיה בו מים על מנת לעשות בהם קפה עם חלב.